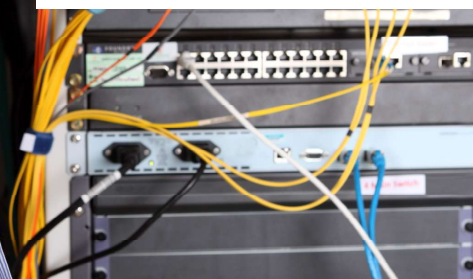

Gelijkwaardig, Zelfredzaam & Gezond

**Gelijke kansen voor
iedereen in Limburg,
vrouwen in het bijzonder**

Inhoud

Inleiding	3
FAM! in het kort	4
Missie:	4
Visie:	4
Kenwaarden:	4
Het DNA:	4
Eerste & tweede lijn:	4
Kader:	4
Good governance:	4
De doelgroep	4
De kwetsbaren.....	4
De middengroep.....	5
De hoog opgeleiden	5
Focus 2021-2024	5
Pijler 1: De gezonde en zelfredzame moeder	5
Beoogde outcome pijler 1:	6
Pijler 2: Bewezen succes.....	6
Beoogde outcome pijler 2:	6
Pijler 3: Vrouwen en techniek	6
Beoogde outcome pijler 3:	7
Pijler 4: Taboes & vooroordelen.....	7
Beoogde outcome pijler 4:	7
Pijler 5: De weg naar werk.....	7
Beoogde outcome pijler 5:	7
Pijler 6: Kennis	8
Beoogde outcome pijler 6:	8
Samenwerking	8
Samengevat	9

Inleiding

Een Limburg zonder genderkloof. Het klinkt zo logisch. Toch is dit, zelfs in 2020, niet de realiteit. FAM! zal zich dan ook de komende jaren blijven inzetten om deze kloof verder te dichten. We gunnen immers iedereen gelijkwaardigheid, zelfredzaamheid en gezondheid. Gezondheid in de breedste zin van het woord; fysiek, mentaal, financieel, etc. In dit meerjarenbeleidsplan nemen wij u mee in onze visie en strategie voor de periode 2021-2024. Duurzaam zelfredzaam en samenwerking zijn daarbij de kernbegrippen die aan de basis liggen van al onze werkzaamheden. Daarnaast zal een integrale aanpak zo veel mogelijk worden nagestreefd.

Hoewel we natuurlijk het liefst iedereen willen bedienen, moeten we keuzes maken. Onze tijd en budget zijn immers niet oneindig. U zult in dit meerjarenbeleidsplan zien dat FAM! een verschuiving maakt, waarbij het accent meer komt te liggen op de kwetsbaren en de middengroep. We hebben daarnaast ook focus aangebracht, door middel van zes pijlers: de gezonde en zelfredzame moeder, bewezen succes, vrouwen en techniek, kennis, de weg naar werk en taboes en vooroordelen. Per pijler nemen wij u mee in het waarom en de beoogde outcome. Het hoe van alle pijlers komt terug in de jaarplannen, waarin iedere pijler wordt omgezet in concrete acties. Buiten de pijlers zal er ook ruimte gehouden worden voor actualiteiten. In tijden van Covid-19 is het des te duidelijker geworden dat lang niet alles te plannen valt. Tevens zijn er zaken die niet jaarlijks zijn. Denk hierbij aan politieke verkiezingen. FAM! zal blijven inspelen op actualiteiten die van grote impact zijn op de maatschappij, waarmee zij ook bij deze incidentele omstandigheden haar meerwaarde blijft tonen. Tevens zullen wij ons vanzelfsprekend blijven inzetten voor verdere professionalisering en vergroting van ons bereik in Limburg.

We vinden het als organisatie van belang dat er zoveel mogelijk vraaggestuurd gewerkt wordt; vrouwen weten immers zelf het beste wat ze nog nodig hebben om die volgende stap te kunnen en durven zetten. Tevens speelt dit ook in op de aanwezige energie, betrokkenheid en draagvlak, dat het rendement van de investering verhoogt.

FAM! in het kort

Missie: Kracht door samenwerking, diversiteit in haar netwerk en solidariteit tussen vrouwen; FAM! maakt een verschil.

Visie: Een Limburg zonder genderkloof.

Kernwaarden:

- Economische zelfstandigheid: een voorwaarde voor een zelfredzaam en (financieel) gezond leven is economische onafhankelijkheid.
- Gelijkwaardigheid: mannen en vrouwen zijn niet altijd gelijk, maar wel gelijkwaardig.
- Met elkaar: de aanpak van genderongelijkheid doen we vooral met elkaar. Verbinden, samenwerken en groeien.
- Respect voor verschillen: laat iedereen eigen keuzes maken in het leven, maar zorg voor bewustwording van de (eventuele) gevolgen die keuzes kunnen hebben.
- Weerbaarheid: door vrouwen sterker te maken, maken ze het ook voor zichzelf veiliger. Bewustwording van de huidige positie van vrouwen.

Het DNA: Positief en krachtig. Uitgaande van de kracht van de vrouw.

Eerste & tweede lijn: FAM! zet zich zowel eerste- als tweede lijns in. Het werkt immers het beste als er van beide kanten aan genderongelijkheid gewerkt wordt. Zo werkt FAM! enerzijds, eerste lijns, direct met de doelgroep. Vrouwen worden, door middel van bijvoorbeeld trainingen, in hun kracht gezet en vooruit geholpen. Aan de andere kant, tweede lijns, worden de politiek en maatschappij bewust gemaakt van de genderongelijkheden die er op dit moment nog zijn, zodat ook zij hier op kunnen inspelen. FAM! zet zich daarbij in om het thema blijvend te agenderen. Op alle terreinen stimuleert FAM! om tot actie over te gaan.

Kader: FAM! zet zich voornamelijk in voor vrouwen, om hen in hun kracht te zetten. Echter is FAM! niet exclusief op vrouwen gericht, maar zien we het vrouwenvraagstuk als een onderdeel van diversiteit en inclusie.

Good governance: FAM! is een stichting die ernaar streeft om in alle gevallen aan de beginselen van de Governancecode Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening te voldoen.

De doelgroep

Naast de ongelijkheden die het vrouw zijn an sich met zich meebrengt, ongeacht haar achtergrond, zijn er een hoop zaken die specifiek zijn voor bepaalde groepen. In dit meerjarenbeleidsplan maken wij daarom onderscheid tussen drie verschillende groepen: de kwetsbaren, de middengroep en de hoogopgeleiden.

De kwetsbaren

Dit is de groep aan de onderkant van de samenleving. Een groep die alle steun kan gebruiken. Toch dient er binnen deze groep reëel gekeken te worden wie wij kunnen dienen en wie, wil dit een duurzame investering zijn, gespecialiseerde hulp dient te krijgen. Vrouwen met multiproblematiek

hebben immers meer nodig dan slechts een training en wat handvatten. Zo kan een laaggeletterde vrouw die diep in de schulden zit wel een cursus lezen & schrijven aangeboden krijgen, maar dit zal geen verschil maken. De persoon in kwestie zal op zo'n moment mentaal niet de ruimte hebben om haar basisvaardigheden (duurzaam) te verbeteren, de inhoud van de cursus zal simpelweg niet beklijven.¹ Kortom, de kwetsbaren zijn een belangrijke groep, maar nogmaals, er dient goed te worden gekeken waar het verschil kan worden gemaakt en waar een doorverwijzing beter op zijn plaats zou zijn.

De middengroep

Dit is de groep die al (grotendeels) zelfredzaam is. Echter is die zelfredzaamheid er vaak alleen onder voorbehoud dat er geen kink in de kabel komt. Een scheiding, een ontslag, een geboorte of overlijden kan deze zelfredzaamheid (deels) teniet doen en hen zelfs in duurzame armoede terecht laten komen. Een grote groep ZZP-ers in Coronatijd is hier helaas een goed voorbeeld van. Deze middengroep, ook wel de potentieel kwetsbaren, is dan ook de groep, waarbij, als hier op een juiste wijze wordt ingezet, een hoog en duurzaam rendement oplevert. Om ze duurzaam zelfredzaam te maken is vaak niet veel nodig. Door het vergroten van hun netwerk of hen meer in hun kracht te zetten door middel van een cursus, verduurzaamt hun zelfredzaamheid. Dit is dan ook de groep met het hoogste rendement.

De hoogopgeleiden

Dit is de groep die volledig en duurzaam zelfredzaam is. Deze groep moet echter zeker in beeld zijn en erbij betrokken worden. Vrouwen uit deze groep kunnen als rolmodel of mentor dienen voor de vrouwen uit de andere groepen. Dit betekent niet dat uitsluitend hoogopgeleiden als rolmodel kunnen dienen. Rolmodellen bevinden zich immers door alle lagen van de samenleving.

Focus 2021-2024

Zoals aangegeven willen we het liefst iedereen bedienen. Echter, om gericht te werk te gaan, is het van belang om dit te kaderen. Dit doen we aan de hand van zes pijlers.

Pijler 1: De gezonde en zelfredzame moeder

Een vrouw is als moeder vaak nog steeds de spin in het web binnen een gezin. Zij is meestal degene die bepaalt wat er gegeten wordt en waar de focus op ligt binnen een gezin. Daarnaast fungeert zij ook als voorbeeld voor haar kinderen hoe als volwassen vrouw in het leven te staan. Kortom, haar invloed op de volgende generatie is daarmee niet te onderschatten. Grote kans dat haar levensstijl ook de levensstijl wordt van haar kinderen, op z'n minst grotendeels. Dit is echter lang niet altijd de gezonde en goede levensstijl die we als maatschappij voor ogen hebben. Hoewel hierbij vaak met een verwijtende vinger wordt gewezen, is het niet altijd een gevolg van onwil, maar veel vaker nog een gevolg van onkunde. Als een ouder, in dit geval een moeder, niet weet hoe ze gezond moet koken en eten, economisch zelfredzaam kan zijn of überhaupt met geld om moet gaan, hoe kunnen we dit dan van haar kind verwachten? Door in te zetten op moeders, helpen wij niet alleen hen verder, maar wordt ook de cirkel doorbroken en wordt er tevens ingezet op een positief gezonde en zelfredzame nieuwe generatie.

---

¹ Bregman, R. (2013, 17 december) Waarom arme mensen domme dingen doen. [De Correspondent] Geraadpleegd van <https://decorrespondent.nl/511/waarom-arme-mensen-domme-dingen-doen/19645395-f6c9a0bd>

Kernwaarden: economische zelfstandigheid, gelijkwaardigheid, met elkaar, respect voor verschillen, weerbaarheid.

Doelgroep: De kwetsbaren en de middengroep.

Beoogde outcome pijler 1:

- Duurzame verbindingen gelegd in Limburg tussen belangrijke stakeholders die betrekking hebben op levensstijl, vaardigheden, gezondheid en moederschap.
- Een positief en meetbaar verschil gemaakt in de levensstijl van verschillende moeders in Limburg.

Pijler 2: Bewezen succes

De kweekvijvers hebben de afgelopen jaren hun succes bewezen. Van de 111 deelnemers tot nu toe, zijn er inmiddels meer dan 50 vrouwen politiek actief of actief geweest. De meeste vrouwen komen oorspronkelijk uit het middenkader. Ze hebben veel in hun mars, maar niet het netwerk, het zelfvertrouwen of de juiste handvatten om dit om te zetten naar succes. De kweekvijvers gaan dan ook worden opgeschaald. Per jaar zal worden gekeken naar de behoefte van de insteek van deze kweekvijvers. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 is het logisch om in 2021 deze te richten op meer vrouwen in de politiek. Andere jaren kan de insteek veel algemener zijn of juist op een specifiek ander veld. Tevens gaat er ook extra aandacht komen om vrouwen uit de kwetsbare groep hierbij te betrekken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vrouwelijke statushouders.

Kernwaarden: economische zelfstandigheid, gelijkwaardigheid, weerbaarheid.

Doelgroep: De kwetsbaren, de middengroep en de hoog opgeleiden.

Beoogde outcome pijler 2:

- Jaarlijks hebben verschillende vrouwen een stap gezet op de participatieladder.
- Meerdere vrouwen hebben het vertrouwen en de kunde gekregen om zich verkiesbaar te stellen bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Pijler 3: Vrouwen en techniek

De huidige samenleving leunt voor een groot deel op techniek. Dat grotendeels mannen in deze sector werken² is om verschillende redenen niet bevorderlijk voor gendergelijkheid. Buiten de loonkloof heeft het bijvoorbeeld ook impact op de uitvoer van kunstmatige intelligentie.³ Hoewel hier al veel projecten op zijn geweest, ging het hier vaak om losstaande projecten die voor de doelgroep in plaats van met de doelgroep zijn bedacht. FAM! gaat dit daarom anders doen. Limburg heeft op het gebied van techniek een hoop te bieden met o.a. Chemelot, Brightlands en de vele onderwijsinstellingen. In samenwerking met verschillende partners gaan de verbindingen worden gelegd en een duurzaam meerjarenproject worden gestart.

Kernwaarden: economische zelfstandigheid, gelijkwaardigheid, met elkaar.

Doelgroep: De middengroep en de hoogopgeleiden.

---

² Janssen M. (2015, 9 april) Nederland heeft minste vrouwen in de techniek. [De Ingenieur] Geraadpleegd van: <https://www.deingenieur.nl/artikel/nederland-heeft-minste-vrouwen-in-de-techniek>

³ Harbers, M. (2020, 22 september) Algoritmes versterken genderongelijkheid. [Sociale Vraagstukken] Geraadpleegd van <https://www.socialevraagstukken.nl/algoritmes-versterken-genderongelijkheid/>

Beoogde outcome pijler 3:

- Duurzame verbindingen gelegd in Limburg tussen belangrijke stakeholders die betrokken zijn bij het vrouwenvraagstuk, onderwijs en/of techniek in Limburg.
- Technische bedrijven zijn vrouwvriendelijker ingericht en bewuster van het verschil, waarbij tevens aandacht is voor de loonkloof.
- Een groep vrouwen is daadwerkelijk gemotiveerd om de stap naar de techniek te zetten op het gebied van werk en/of studie.

Pijler 4: Taboes & vooroordelen

Op veel vrouwenzaken liggen nog taboes, terwijl kennis en herkenning hierover veel onzekerheid en stress kunnen wegnemen. Mensen zijn zich dikwijls onbewust over wat er komt kijken bij seksualiteit, moederschap, de overgang en vele andere zaken. Daarnaast heersen er ook veel vooroordelen in de maatschappij, die voor verwijten en onbegrip zorgen. Iemand met psychische problemen, een fulltime werkende moeder, een niet werkende moeder; zij kunnen allemaal op veel onbegrip rekenen. Het gaat echter niet alleen om vrouwenzaken. We zullen daarom dit thema breder trekken naar diversiteit en inclusie in het algemeen. Of het nu over taboes of vooroordelen gaat, het je overkomt, je het simpelweg bent of omdat het een gevolg is van een gemaakte levenskeuze; het is hoog tijd voor wat meer openheid en begrip. Door open te zijn op een persoonlijke manier, onderlegd met feiten, komt er niet alleen herkenning en rust bij de doelgroep zelf, maar ook begrip en solidariteit bij de omgeving.

Kernwaarden: gelijkwaardigheid, met elkaar, respect voor verschillen, weerbaarheid.

Doelgroep: De kwetsbaren, de middengroep en de hoogopgeleiden.

Beoogde outcome pijler 4:

- Diverse taboes en vooroordelen zijn op verschillende manieren besproken en informatie hierover is, op een eenvoudige manier, voor alle Limburgers te vinden.
- Bij verschillende Limburgers is er meer bewustwording en/of herkenning gekomen ten aanzien van diverse taboes en vooroordelen, ten gunste van hun welbevinden.

Pijler 5: De weg naar werk

Werk is niet alleen van belang voor financiële gezondheid en onafhankelijkheid, maar ook voor mentale gezondheid. Voor een hoop vrouwen is het echter niet eenvoudig om aan de slag te gaan. Zo ontbreekt bij veel vrouwen, denk bijvoorbeeld aan vrouwelijke statushouders, een netwerk of kennis hoe dit aan te pakken. Ook voor vrouwen die er, om wat voor een reden dan ook, een aantal jaar tussenuit zijn geweest, is het vaak een hele drempel om weer aan de slag te gaan. Daarnaast is er door Covid-19 nu een groep die zich zal moeten omscholen. Door vrouwen in hun kracht te zetten, zelfvertrouwen te geven en een steuntje in de rug te bieden wordt het voor hen haalbaarder om effectief aan het werk te gaan of om zich daadwerkelijk om te scholen.

Kernwaarden: economische zelfstandigheid, gelijkwaardigheid, met elkaar, respect voor verschillen, weerbaarheid.

Doelgroep: De kwetsbaren en de middengroep.

Beoogde outcome pijler 5:

- Meerdere vrouwen zijn door middel van ondersteuning aan het werk gegaan en hebben daarmee een stap gezet op de participatieladder.
- Bewustwording is vergroot over obstakels die bepaalde groepen ervaren in hun zoektocht naar werk.

Pijler 6: Kennis

Het is cruciaal om adequate kennis als basis te hebben. Waar zitten de genderongelijkheden en waar is al wel gelijkheid bereikt? Zijn er witte vlekken? Wat is de impact van Covid-19 op de gendergap in Limburg? Wat zijn vandaag de dag de vrouwenvraagstukken die in de Limburgse maatschappij spelen? Een grote valkuil in het professionele leven zijn aannames. Als werk gebaseerd wordt op aannames in plaats van gedegen kennis, is het onduidelijk of alle werkzaamheden überhaupt wel nut hebben. Tevens wordt er dan ingezet op symptoombestrijding in plaats van het aanpakken van de oorzaak. Goede kennis die voortkomt uit gedegen onafhankelijk onderzoek ondersteunt ook de bewustwording en mogelijke agendering van het gendervraagstuk.

Kernwaarden: gelijkwaardigheid.

Doelgroep: De kwetsbaren, de middengroep en de hoogopgeleiden.

Beoogde outcome pijler 6:

- De stand van zaken ten aanzien van de genderkloof in Limburg is inzichtelijk gemaakt.
- Bewustwording rondom de huidige genderkloof en de impact daarvan op de maatschappij is in Limburg vergroot.

Samenwerking

FAM! is van mening dat samenwerking cruciaal is. Iedereen heeft zijn eigen expertise en kracht. Een bundeling van deze expertise en krachten zal het eindproduct alleen maar ten goede komen en maakt het bereik van FAM! groter. We doen het met elkaar! Net als afgelopen jaren gaat FAM! zich dan ook de komende jaren inzetten op samenwerking, met zowel andere maatschappelijke organisaties als onderwijsinstellingen, commerciële bedrijven en natuurlijk de doelgroep zelf. Zo wordt de intensieve samenwerking met o.a. SMKK voortgezet. Andere samenwerkingen zullen worden uitgebreid en verduurzaamd. Per pijler en per activiteit wordt gekeken welke samenwerkingen worden aangegaan of geïntensiveerd.

Tevens wordt er ingezet op onderlinge samenwerking tussen vrouwen. Iedere vrouw heeft momenten in haar leven dat ze steun kan gebruiken en iedere vrouw heeft momenten in haar leven dat ze deze steun kan bieden. FAM! verbindt en stimuleert vrouwen om elkaar vooruit te helpen. Dit geldt voor alle vrouwen, ongeacht leeftijd en achtergrond.

Samengevat

Kortom, 2021-2024 wordt voor FAM! een periode vol energie en daadkracht. Waarbij:

- Duurzaam zelfredzaam en samenwerking de kernbegrippen zijn die aan de basis liggen van al onze werkzaamheden. Daarnaast zal een integrale aanpak zo veel mogelijk worden nagestreefd en komt het accent meer te liggen op de kwetsbaren en de middengroep.
- Er per doelgroep goed wordt gekeken op welke wijze wij hen het beste een stap kunnen laten zetten op de participatieladder om zo een zo positief mogelijk en duurzaam resultaat te behalen.
- We een focus aanbrengen aan de hand van zes pijlers:
  - De gezonde en zelfredzame moeder
  - Bewezen succes
  - Vrouwen en techniek
  - Taboes en vooroordelen
  - De weg naar werk
  - Kennis
- FAM! niet alleen inzet op samenwerking met andere maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, commerciële bedrijven en de doelgroep zelf, maar ook op de onderlinge samenwerking tussen vrouwen, ongeacht leeftijd en achtergrond.

